

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani, v petek 18. januarija 1889.

Letnik XVII.

„Laib. Schulzeitung“ in „Schundliteratur“.

Pod naslovom „Schundliteratur“ zagnalo se je glasilo nemškega „Kranjskega učiteljskega društva“ v 24 številke dne 25. grudna minolega leta v naš list ter ga obsulo z izrazi, kakoršnih ne čitamo v najslabšem zakotnem lističu. „Laib. Schulzeitung“ namreč piše v imenovani številki, katero smo slučajno dobili v roke, o neki knjižuri, ki je izšla v slovenskem prevodu l. 1886, mej drugim to-le: „Wie die Arbeit, so der Lohn.“ Diese sogenannte Erzählung wurde vor einiger Zeit im „Slovenec“, Organ der Geistlichkeit, folgendermassen begutachtet: „Für unsere Jugend erschien ein neues „Buch“ (?): „Wie die Arbeit, so der Lohn, deutsch von Max Kümmel, übersetzt von Ig. Hladnik. Wir begrüßen es mit Freuden und empfehlen es zum fleissigen Ankauf. Dem Herrn Verleger aber wünschen wir den besten Erfolg.“

Naravnost rečemo, da se nam je zdela drznost, s katero postopajo ljubeznjivi naši nasprotniki, prevelika. Ne bi se pečali z imenovanim listom, a da tudi naše občinstvo vé presojati skoke naših nespravljivih nemško-kranjskih, šulvereinskih in protestanških učiteljev, ki se skrivajo za ta list, podali smo čitateljem označeni sestavek ter prepuščamo sodbo o njem vsem razumnikom, da si bodo vedeli na podlagi tega razložiti marsikatero početje one stranke, ki grdi in blati v nemških listih z lažnjivimi dopisi naše slovenske razmere.

„Laib. Schulzeitung“ dalje meče na naš list mnogo psov in zabavljic, kakoršnih smo vajeni le od ljudi z vnetimi možgani, ki se neopravičeno ponašajo pred svetom, da delajo za omiko in napredek naroda. Mi rečemo le toliko: Bog nas varuj takih razširjevalcev omike, ki se jezé, da so zadnje mesece brez uspeha razlili toliko črnila za službe okrajnih šolskih nadzornikov. Tudi zavedni a pravični

Nemci med nami morajo odločno obsojati tako početje.

Dalje očita „Laib. Schulzeitung“, da je naš list prvi, ki iz čudovite ljubezni do bližnjega porablja vsak pregrešek učitelja rekoč: „Glejte, taki so naši učitelji!“ Od vredništva imenovanega lista odločno zahtevamo, da nam iz našega lista navede take ali enake besede, sicer moramo njegovo trditev naravnost imenovati laž in obrekovanje.

„Laib. Schulzeitung“ dostavlja: „Ako se v katerikoli ‚povesti‘ učiteljstvo zaničuje ter opisuje omikovalce naroda kot ‚Hanswurst‘ ali ‚elender Wicht‘, tedaj pozdravlja isti list to z veseljem ter čestita mladini k najnovejšemu prirastku v slovstvu.“ „In ta list“, piše konečno „Laib. Schulztg.“, „sanja še o najvišjem cerkvenem nadzorstvu v šoli.“

Ko smo čitali to zbirko lepodonečih izrazov glasila nemškega „Kranjskega učiteljskega društva“, zdelo se nam je takoj nemogoče, da bi bili kedaj priporočili občinstvu tako spako, kakor je imenovana knjižura „Kakoršno delo, tako plačilo“. Ker pa se pri trudapolnem vrevanju dnevnika marsikaj lahko spregleda, pregledali smo tri letnike našega lista, a nikjer nismo našli take kritike, kakoršno nam podtika „Laib. Schulzeitung“, pač pa smo našli ostro obsodbo omenjene knjižice, katero naj gospodje pri „Laib. Schulzeitung“ dvakrat, trikrat prečitajo: „Slovenec“ je pisal v št. 161 dne 19. julija 1886 nastopno:

„Kakoršno delo, tako plačilo“, povest, nemški spisal Maks Kümmel, prosto predelal Ign. Hladnik. Originala tej potvori ne poznamo, torej tudi ne moremo soditi, koliko da se vjema s „prosto prestavo“. Z dobro vestjo pa lahko rečemo, da če je original identičen s prestavo, bil bi Ig. Hladnik pač bolje storil, ko bi bil tedaj fižol zbiral, kakor da je to povest prestavljal. Nikakor je ne moremo odobravati ne s pisateljskega in ne s socialnega stališča. Napak je ondi nakopičenih kakor

mravljincev na mravljišči, kedar s palico vanj dregneš; vsebina naj bi bila pa menda slabo namerjena klofuta kakemu učitelju, če morda ne skupnemu učiteljskemu stanu. V resnici pa ta klofuta ni družega, kakor to, da je Ig. Hladnik z dlanjo po vodi udaril. Takega učitelja na celem Slovenskem ne najdeš, če ga tudi pri belem dnevu z lučjo iščeš, kakor je Hladnikov učitelj, ob enem vodja zverinskih tatov. Zato se nam pa tudi ne zdi vredno, dalje opotvori govoriti. Pač pa moramo še pristaviti, da knjižure ne dajte otrokom v roke, če hočete, da ne bodo zgubili spoštovanja do svojih učiteljev.

Dodati nam je k tej kritiki še to, da je nemški izvirnik „Wie die Arbeit, so der Lohn“ izšel pri protestanški tvrčki Julij Bagel, Mühlheim a/d Ruhr, in se dotični učitelj opisuje kot tolovaj, morilec in samomorilec, ker se je kazal pobožnega (str. 91, 93) in si nagrabil veliko premoženja (str. 96). — Ali ni tu nekak skriven namen, grditi ravno verne učitelje ter izpodkopati njih veljavo med ljudstvom? Kako morejo gospodje pri „Laib. Schulztg.“ misliti, da bi ravno mi bili nasprotniki vernih in varčnih učiteljev! To delo Maksa Kümmelna bi morda prej ugajalo pristašem nemškega „Kranjskega učiteljskega društva“.

Nauka o ljubezni do bližnjega, o šolskem nadzorstvu in sodbe o našem listu pa ne potrebujemo od „Laib. Schulzeitung“ ter ji vrnemo njene besede: „Jeder Billigdenkende muss auch ein Blatt mit Eckel von sich werfen, das übelriechende Jauche als Parfüm empfiehlt.“

Moravani.

III.

Pogubna germanizacija, ki se s svojimi valovi na krasno Moravo od vseh strani vali, ni še zaprečena, premagana in nevarnost za češko narodnost ne odstranjena. Očite sledove tega pritiska videti je

LISTEK.

Za poklicem.

(Česki spisal Fr. Jurij Kostál.)

(Konec)

Ko bi ne bili vsi tako gineni gledali župnika, katerega oseba je bila zdaj toliko povzdignena — bili bi se zgrozili. Propadnik sedi pri pripovedovanju gospe kakor mrlič! Pri srečanju mu je, kakor človeku, ko mu nad glavo vdarja grom in šviga blisk, in on mora skloniti glavo svest si svoje slabosti in se mora tresti. V besedah visoke gospe je bila za njega huda ura, iz katere je švigal blisk nad njegovo glavo. In on je bil primoran slišati vse in se ni mogel vzdigniti in oditi s prostora.

Propadniku je tako, kakor bi moral vsak spoznati, da je on, on, razposajeni sin pregrešne žene — z gorečo slamo! „Oh!“ zaupije. In kakor bi mu bil dal ta vzklik moči, vzdigne se in brez sape, hled beži iz salona. Ostali ostrme.

Vsi ostanejo tako, dokler ne zaropota tisti voz, ki jih je prej zmotil.

Zganejo se proti volji „dandy“, bankir, njegova hči in žid-politik. Gledajo za duhovnikom smehlja-

jočim se. Kako gledajo zdaj? Videti je na njihovi obmolklosti.

Zvečer neha dež in vihar, oblaki se razkropé in solnce se pokaže. Hitro stopijo na balkon ter se tam oddahnejo!

Oni pa, ki so ostali še notri, oddahnejo se tudi. Ljubo jim je, da so sami.

Pri veliki peči v salonu pripoveduje visoka gospa župniku svoje življenje ter ga prosi odpuščenja, da je v hrumu velikega mesta na njega pozabila. In starec? — Ta se zdaj smeja.

* * *

Drugi dan naznani topliški vestnik dve novici: Ministerski svetovalec F. se je pripeljal za svojo soprogo — in zgodaj zjutraj je odpotoval zasebnik-propadnik S. — Starček-duhovnik se preseli iz svojega stanovanja v lepe sobe ministerskega svetovaleca. Zdaj je njujin najljubši prijatelj.

Na „dandy-ja“ je vplivalo, kakor bi ga polil z mrzlo vodo! Prej je spremljal on gospo — in zdaj?! Ko bi vsaj ne bila soproga ministerskega svetovaleca! Ta ministerski svetovalec! Žid-politik ga je začel zavidati.

„Kakšna čast bi bila za Israela“, mrmra, „ko bi bil oni rabin? Gott gerechte!“

Le bankirja je vleklo nekaj k staremu župniku! Zakaj?! Tisti večer, ko je pripovedoval dogodbo iz svojega življenja, sklonila je krasna hči glavo na

njegove prsi in je rekla: „Oče, zakaj imamo milijone, skazujmo dobrote!“

Bankir objame hči, poljubi jo! Išče zdaj župnika ter mu skazuje veliko pozornost.

Ko se je topliška sezona skončala, dirjali ste dve kočiji k vasi N., kjer je bil stari duhovnik župnik. V enej starec, ministerski svetovalec in njegova žena, in v drugej bankir s svojo hčerjo. — Slednja nastopila sta novo pot — pot radodarnosti.

Popotujem jako rad! Ko pride človek v božjo природo, v pogorsko vas, okreva, oddahne se iz celega srca.

Nekega dne pridem do lepega sela. Okrog zeleni bregovi, in po njih so čedne kočice, kakor nasajene. Nad kočami stoji kakor pastir na majhnem griču cerkva! „To je naš zaklad“, pravi meni neki pogorski mož. „Tako?“ Moje srce je prešinil blagor.

„Da,“ pritrjuje mož — „in tam za cerkvico je naš drugi zaklad.“

„Kje pa?“

„No, za cerkvijo je drugi zaklad, naš župnik.“ — „Župnik?“

„Seveda“ — in možu se blišče oči — „le idite k njemu, pozdravil vas bo, kakor vsacega.“ Grem k župniku.

Spoznal sem koj, da je v resnici tako, ko me

povsodi: na mejah češkega kraljestva med „Podhoráky“, na zamolkem Valaškem in opevanem Slovaškem, da i na tej bujni, zlatoklasi Hani, koja sluje običajno za najzavednejši kraj moravski. Na severozapad k Zabrehu, kjer neprestano, a neizprosno ponemčuje odvisno in malo zavedno češko ljudstvo pruski milijonar Brass, in tudi proti severu do Šternberka, do mesta Jaroslava, slavnega viteza nad Tatari, širi se največ germanizacija, da tudi Hana ni prosta teh sovražnikov. Obdavi se z nasipi ponemčenih mest, je slepo njih sovraštvo zoper vse, kar je češkega, neumevno, da smešno, ker jedro njih stanovnikov je dandanes popolnem češko.

Toda to narodno popačenje zakrivila je množica nemških šol, koje so pogoltnile in odtujile že marsikatero češko generacijo.

V najnovejši dobi postavile so se vsled založbe nekoliko srednjih šol čeških temu umetnemu odtujevanju starše mladine češke, hvala Bogu, nekake meje, toda delo blagoslovljeno kazí še marsikak prenapetost in predsodek, ki je zoper te šole. Nihče ne dvoji o tem, kdor pozná razmere, in kakor slepecu ni možno govoriti o barvah, istotako ni možno govoriti o šolah teh ljudi, katerih razum je kalil leta in leta nauk lažiliberaleev, ki je učil, naj ljud hrepeni le po strupenem ovočji, kakoršno raste in zori na drevju nemških šol ter se je nevoljno in zabavljivo obračal od zlatega ploda, ki pada z drevesa čeških šol.

Ni se nam bati, da ljud češki s časoma ne bode premenil teh neblagih svojih nazorov, kakoršne ima doslej večina v čeških šolah, toda treba je, da bi bil k pravemu spoznanju priveden po neumornem in marljivem delu onih, ki se odlikujejo med njim s svojim izobraženjem in narodno zavednostjo. Narodni inteligenci je tu odmerjem tako vzvišen delokrog, da je kar čudo, zakaj se ne poprime dela in si ne pridobiva nevenljivih zaslug.

Med narodnim razumništvom zavlada je, žal, neka ošabnost, združena z nezmotljivostjo, koja se pa še razširja in blagodejno narodno življenje naravnost ostruplja. Razumništvo naše se je deloma odpovedalo idejnemu domorodnemu delovanju, in manjšina, ki je častna izjema, ne zadostuje vsemu pri najboljši volji, marljivosti in požrtvovalnosti. Delo njeno je raztreseno in malokdaj je naperjeno v jedno smer. Posamičniki pod težo narodnih dolžnostij kar omagujejo, in podpore od drugod ni. Skoro nijeden veliki, a zaslužni čin pravega priznanja in vrednosti nima, pač pa se vrstí sumničenje z zavistjo.

Dokaz grde nehvaležnosti bodi ta način, kako se ruje proti voditelju moravskih Čehov, zaslužnemu dr. vitezu Antonu Šromu, ali pa oni način, kako se je bojevalo pri zadnjih volitvah proti prvemu domoljubu moravskemu, kavalirju grofu E. Belcrediju, ki je med svojimi propal in je torej dobil mandat od veleposestva. Najboljše dokazuje te razmere društvo „Národní jednota pro severovýchodní Moravu“. Domoljubne to društvo je v istini postalo iz istinite potrebe, in velike nádeje so se stavile

je peljal župnik v cerkev. Toliko lepega bi nihče ne iskal v takej cerkvi! Župnik mi je rad pojasnjeval.

„Lepo je, kaj ne? Pa ima naša cerkev dobrotnike. Ta-le podoba trpečega Kristusa je od ministerskega svetovaleca! Ono je od njegove soproge — in to-le — cela olepšava od bankirja L. — Čakajte! Ko bode pregledali, povem vam vse.“

V župnijskem poslopju pa sem slišal celo dogodbo, ki sem jo tu pripovedoval. Ko je končal, pelje me župnik za roko v drugo sobo. Tam vzame iz omare zavitek in pokaže mi — zaslužni križec.

„To sta mi preskrbela Maruša in njen soprog! — Nisem si ga želel, pa ko je tu, je tu! Kaj pa hočemo! Ne nosim ga, le rad ga gledam! In veste kaj me pri tem prešine? Da more biti vsak zadovoljen, če hodi za svojim poklicem, dasi tudi mora trpeti.“

Stari župnik se sladko smehlja — ginen sem bil.

Dobro vem, da so mi po ušesih donele besede, ko sem odhajal od dobrega starea: „Kdor hodi za svojim poklicem zvesto, more biti zadovoljen, ako vé, da je storil svojo dolžnost, če prav je včasih trpel.“

Te besede mi donijo v duši še zdaj! — Napisal sem to dogodbo takorekoč primoran z možjo starčeve besede, kateri je pred kratkim izročil svojo dušo Bogu.

vánj. Poprijelo se je marljivo dela in vspehi bi bili že lahko dandanes večji in izdatnejši, ko bi to društvo zadostno in izdatno podporo dobivalo od češkega razumništva, toda ta mu obrača hrbet iz nedoumnega vzroka.

In odbori te „Jednote“ so tudi predčasno zaspali vsled nedelavnosti svojih načelnikov. A baš to društvo bi moglo mnogo koristiti narodni stvari. Nevarnost se bliža torej; vzdramite se, vrli Moravani, in „opasujte uma svetle meče“; na narodno delo! Pokažite z moškimi čini, dokler je še čas, da je Morava še češka, slovanska in dragocen biser v koroni sv. Václava!

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. januarija.

Notranje dežele.

Tržaški mestni svet je enoglasno naročil predsedstvu, da Nj. veličanstvu naznani čestitanje tržaškega mesta povodom zaroke nadvojvodinje Valerije. — Občinski delegaciji se je zaukazalo, naj prosi za dovolitev posojila do 11 milijonov gold., s katerim izneskom se bodo zidala in vzdrževala skladišča.

Črnogorski princesinji Milica in Stana, ki sta se na Dunaji mudili štiri dni, odpotovali sta večeraj v Peterburg.

Moravski namestnik pl. Löbl je rekel okrajnemu glavarju vitezu Pfefferkornu, ki je hotel opravičiti zakasnenje neke zadeve s tem, da ne zná češki: „Ako se morem jaz kot star mož učiti češki, storiti morete to tudi Vi. Kdor hoče na Moravskem uradovati češki, mora tudi češki znati.“

Gališko namestništvo je izdalo vsem okrajnim glavarstvom okrožnico, s katero jih pozivlje, naj strogo pazijo na vsakega tujca, ker se po deželi klati mnogo vohanov.

Budimpeštanski velikošolci so povabili k znanemu shodu in izjavi zoper orožno postavu s posebnimi deputacijami tudi velikošolce v provinci.

Vnanje države.

Priznalno pismo **srbskega** kralja Nikoli Krištiću je obširno in prisrčno, ono Savi Gruiću kratko in suhoparno. Radikalna stranka se čuti vsled tega žaljeno, ker méni, da kralj nezasluženo prezira radikalno stranko. — Poslanik Bogičević bo ostal na Dunaji do Velike noči, akoravno je došel že njegov namestnik Petronjević. — Vojaška komisija je izgotovila načrt nove postave ter ga izročila generalnemu štabu, da ga predružači na podlagi nove ustave oziroma deželne razdelitve.

Delovanje **bolgarskih** tajnih agentov v Makedoniji in posebno stari **Srbiji** je jako razburilo belgrajske kroge. Neodvisni srbski listi so s svojimi poročili o rovanji Stambulovih najetih agentov razširili to razburjenost tudi med priprosti narod. Tako pripoveduje „Srbska Nezavisnost“: Bolgarskega agitatorja Ratkovića so na zahtevanje srbskega konzula v Skoplju zgrabili in odvedli v zapor, ker je zvodil turške oblastnije, da so preiskale srbske samostane, v katerih so menile najti orožje. Lahko si je misliti, s kako slastjo in brezozirnostjo so to izvršili mohamedanski sodnijski hlapci. Akoravno niso v samostanih našli ničesa, samostani in cerkve so vendar onečasčeni, in kdo bo dal sedaj za to zadoščenje makedonskim Srbom? Ratković je agitoval navadno pod tujim imenom, da je tem lažje o pravem času ušel ter našel zavetje pri Stambulovih redarstvenih oblastnijah. Turška vlada je Srbiji zatrdila, da ne bo več trpela takega posredovanja makedonskih oblastnij in se ne bo več dala od bolgarskih agentov speljati na led. V kakšnem soglasju je tako postopanje ministerskega predsednika Stambulova z novoletnima napitnicama princa Ferdinanda in srbskega zastopnika? Na tak način se ne goji vzajemnost in bratstvo, marveč sovraštvo in črtenje mej jugoslovanskimi rodovi.

Rusija je načeloma sklenila imenovanje diplomatskega zastopnika pri sv. Stolu; kdo bo dobil to službo, ni še dognano, a Rusija bo rešila to vprašanje že v bližnjem času. — Na novoletno čestitanje mesta Moskve je car odgovoril generalnemu gubernatorju Dolgorukemu s pismom, ki slove z ozirom na 17. dan decembra: „Bog je hotel, da se iz presenečenja vsled pogina, ki nam je pretil, in veselja nad rešitvijo pred nami in celim svetom pokažejo ona čutila neizmerne ljubezni in udanosti naroda, ki so moč Rusije, kajti ta čutila navdušujejo carja in narod k delu in dejanjem. Z novo vero v božjo previdnost stopam v novo leto ter prosim Boga, naj vodi našo osodo in dejanja v Svojo slavo in blagor domovine.“

Nemški zavezni svet je imel večeraj sejo, na katere dnevnem redu je bila tudi predloga, zadevajoča kazensko pravdo zoper Geffckena. — Državni zbor je zopet izvolil pl. Köllerja predsednikom, barona Heeremana prvim in pl. Bendo drugim podpredsednikom. Finančni minister je poslancem predložil državni proračun s poročilom, po katerem se bo finančni položaj v prihodnjem letu, kolikor se more sedaj že soditi, zboljšal za 62 milijonov mark. Proračun balansuje z izneskom 1.513.894.879 mark v dohodkih in troških. Iz prejšnjega leta ostali

upravni presežek okroglih 36 milijonov se bo porabil v izvanredno poplačanje dolgov.

Kolikor bolj se bliža 27. dan t. m., tem večja razburjenost se opazuje v **francoskem** glavnem mestu. Vedno bolj postaja verojetno, da bo zmagal Boulanger, kajti sedanja vlada je jako malo priljubljena mej narodom. Republikanski krogi so potrli, ker vedó, da bodo tako rojalisti kakor tudi imperijalisti vzlic znanemu pismu grofa Pariškega podpirali Boulangerjevo izvolitev.

O **mirovnem shodu**, ki se je minolo nedeljo vršil v Milanu, je došlo nadrobnejše poročilo: Italijanska vlada je ukrenila velike varstvene naredbe; vsi vojaki so bili po vojašnicah pripravljeni. Ob 12. uri so se začeli vdeleženci shoda po ulicah pomikati v sprevidu mej neizmerno množico ljudstva in — karabinijerov. Narod in gostje so vpili: „Evviva la Francia!“ „Evviva l' Italia!“ Tudi črna, Avstriji sovražna Oberdankova zastava ni manjkala. Na shodu samem je Cluseret za Francijo nazaj zahteval Alzacijo-Loreno, za Italijo pa — Trst. Stara pesem! Pennesi je gromel zoper trodržavno zvezo, psoval je Avstrijo in Nemčijo ter apeloval na republiko kot zadnjo rešitev Italije. Shod se je razšel, ko se je potrdila resolucija, ki imenuje trodržavno zvezo neprestano vojskino nevarnost, in se je sklenilo delati velikansko mirovno propagando in ustanoviti v ta namen razsodišča. Pri banketu je vzbudila veliko navdušenje napitnica na oprostitev Alzacije-Lorene in Trsta. Označivno za mišljenje italijanskega naroda je to, da bodo po milanskem vzgledu priredili enake shode tudi v Napolji, Pratu, Parmi in Legvanu. To pa seveda ne bo motilo berlinskih listov, da ne bi i nadalje zatrjevali svetu: „Trocarska zveza ni samo zveza ministerstev, marveč tudi srčna zveza narodov.“

Iz **belgijske** prestolnice se poroča: „Tu v mestu, Chaussée d' Auvers, je stanoval leto dni neki nemški fotograf imenom Ehrlich; večeraj (dné 15. t. m.) so ga hoteli na predlog nemške vlade zgrabiti, ker je zatožen, da je za veliko svoto prodal Franciji trdnjavske načrte Frankobroda ob Odri in Strassburga. Ehrlich pa je ušel ter do danes ne vedó, kje se muči, kakor tudi ni imela nikakoršnega vspeha preiskava v njegovem stanovanju.“

Reuterjevo izvestje poroča o **Stanleyevem** pismu, ki je pisano 17. dan avgusta v Bomi of Bonalyi in namenjeno Tipu-Tipu. Stanley ž njim naznanja, da je zapustil ob Nyanza-jezeru Emina pašo pred 82 dnevi; na celi poti je izgubil le tri ljudi ter konečno našel belega moža, katerega je šel iskat. Emin se popolnoma dobro počuti, isto takó Casati. Emin ima veliko slonove kosti in živine. Eminova radosnost je nepresegljiva. Stanley je priporočil Eminovim vojakom, naj počakajo, da se vrne in prinese blago ostalim osebam, katere je pusti v Yambungi. Konečno Stanley pozivlje Tipu-Tipa, naj ga, ako hoče, spremlja v Yambungo, kamor bo odšel 28. dan avgusta. Vsi Stanleyevi „beli“ so zdravi.

Perzijski šah bo dné 28. marcija nastopil potovanje v Evropo. Obiskal bo Peterburg, Berlinu, pariško razstavo, London in Carjigrad, potem pa se bo povrnil v domovino skozi Kavkaz.

Izvirni dopisi.

Z Vrhniko, 15. prosinca. Dovolite mi v svojem velecenjenem listu zopet nekoliko prostora. Ko sem zadnji dopis končal z besedami: „za danes dovolj!“, nisem mislil, da me bode zaradi onega dopisa kdo dolžil laži, ker je bil dopis popolnoma resničen. Akoravno so mi prepripi po javnih listih zopri, vendar ne smem in ne morem molčati o „popravku“, koji Vam je poslati blagovolil gospod Jakob Kovač, prvi občinski svetovalec in županov namestnik na Vrhniko, gledé mojega dopisa, koji ste priobčili v 297. šte. „Slovenca“.

Zaradi omenjenega dopisa čuti se g. J. Kovač na „svoji časti jako kaljenega“, tembolj čutim se jaz razžaljenega na svoji časti, kajti vse, kar sem pisal, je, kakor pravi, neresnično. Javno priznavam, gospod vrednik, da gosp. županov namestnik onega „popravka“ nikdar sam skoval ni, čeprav trdi, da je slovenskega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožen, ker nahajajo se v njem besede, kojih še izgovarjati ne zná, nitar da bi vedel, kaj pomenijo. Dobro nam je znan oče tega neresničnega „popravka“, žal, da se s takimi rečmi ukvarja, katere niso nikomur koristne, najmanje pa njemu. Mislim, da sam gosp. županov namestnik in njegovi drugovi so prepričani o resničnosti mojega dopisa in o neresničnosti omenjenega „popravka“, kajti ne verujem, da bi zlasti gosp. župan ue imel več čuta za resnico v sebi, vsaj, kakor pravi, svoj posel zvršuje postavno, redno in pošteno.

Gosp. županov namestnik trdi v svojem „popravku“, da ni res, da se je dve nedelji zaporedoma pred adventom pretepalo, da so tri osebe dobro otepene bile; da ni res, da v adventu miru ni bilo; da ni res, da razsajalci napadajo mirne fante in jih pretepavajo. Jako kratek spomin mora imeti, da

vse to zanikava in moje poročilo očitno kot lažljivo razglasa. Vprašam ga: Ni bil pretep v trgu 4. novembra m. l. in čez teden dni (11. novembra) zopet? Nista li bila pri teh dveh pretepih dva močno ranjena, da je moral jeden gospodov kapelanov 4. novembra ob 11. uri ponoči ga v sv. olje dejati, drugega pa dva ali tri dni pozneje? In niso li razsajalci dva mirna fanta — da sta res mirna, dokazuje to, da nista ponočnjaka — kakor hitro sta se na ulice pokazala, dné 6. grudna m. l. napadli in jednega hudo na glavi ranili? O. kr. okrajno sodišče naše Vam vse to lahko spriča, saj je imelo ž njima opraviti. Saj so bili vsi obsojeni; oni zaradi pretepa z dne 4. novembra na osem mesecev ječe in 50 gl. odškodnine, in oni z dné 11. novembra na šest mesecev; in razsajalci z dné 6. grudna dobili so jeden deset dni zapora in drugi trije po štiriindvajset ur. Če tedaj ni bilo pretepa, in razsajalcev pri nas sploh ni, zakaj so bili obsojeni? Mislím, da on kot varuh in čuvaj pravice bi se moral za nedolžne potegniti!

Dalje trdi, da ni res, da krčmarji brez dovoljenja točijo; rekel sem, da čez uro točijo brez dovoljenja, danes pa še pristavim: če kateri zaupnih mož take krčmarje zasači, le redko se kaznujejo. Kdo bi se tedaj, ako kaj dobička kaže, ne posluževal tako lepo prostosti, in meni in tebi nič ne točil čez uro in zraven tega še vesel pri plesu lepo čakal bližajočega se jutra? To se zgodi večkrat, tudi v županovi hiši se raja in pleše, le ne vém, ali z dovoljenjem, ali brez njega. Ni li v resnici liberalno tako načelníštvo? — Jedino to, da župan brati in pisati ne zná, mi je preklicati, kajti pisal sem, da „menda“ brati in pisati ne zná. Zaradi tega mi je reči: Oče, grešil sem! — Občinski blagor v istini trpi veliko škodo, a ne zaradi tega, ker sem rekel, da brati in pisati ne zná, ampak zaradi vednega prepira in zaradi nekaterih v resnici ekscentričnih in fanatičnih nasprotnikov, katerih res ni veliko, a ravno zato so tolikanj hujski, kajti propada, pogina se boji vsakdo.

Dalje trdi gosp. županov namestnik, da smo v naši občini zjedinjeni, zadovoljni, da je naše stanje ugodno, in se silno spodtika nad mojo opazko zaradi neznosnega stanja, ki ga mu ni jednekega na celem svetu. Kako resnična je ta moja trditev, spričuje naj izstop devetnajst odbornikov in namestnikov iz občinskega odbora, kateri izstop so gospodje odborniki na višja mesta naznanili, in sicer zaradi neznosnega stanja, ki je tukaj. Ko bi bil res tak mir, tolika zadovoljnost, kakor jo gosp. županov namestnik lepo slika v „popravku“, ne bi se bilo toliko gospodov odbornikov poslužilo zadnjega pomočka, da se vendar jedenkrat naredi konec neznosnemu stanju. — Da ste zvesti avstrijski državljani, o tem ne dvomim. Imamo pa tudi še ožjo domovino, tudi tej moramo biti zvesti, in kakor onej, tako tudi tej darovati svojo krv in življenje! Slednjíč mi podtika zaradi dopisa hudo ben namen; to je grdo natolečevanje; namen dopisu ni bil, javno in osobno sovraštvo provzročiti in v občini nemir trositi, pač pa ta, da se nerednosti odpravijo in prestopniki kaznujejo po zasluženju.

Taki neresnični „popravki“ zaslužijo ostro kaznovani biti. Častiti čitatelji, sodite sami, kdo je pisal resnico, kdo neresnico! Vprašam še: Kam bomo prišli, če bodo celó uradne osebe resnico za neresnico in neresnico za resnico med svet trosile? — Na neresnične „popravke“ bomo zmiraj odgovarjal!

Dole pri Litiji, 13. januarija. Iz prijateljskega pisma povzamemo nastopno žalostno poročilo: „Pri nas imamo od adventa misijon. Porečeš, saj ste imeli že misijon in eksercicije in zopet misijon? Da, preljubi prijatelj! Bog sam je začel misijon; tako glasno govori, da ga najtrša sreča občutijo. Misijonski zvon zmiraj poje in to je — mrtvaški zvon. V soboto smo pokopali štiri, danes zopet tri, in v tem trenutku jih leži 32 bolnih za osepnicami. V petek sem šel obhajati zjutraj ob 1/2.7. uri, maševal sem v Prelesji in zvečer ob 6. uri prišel sem domov, toliko da nisem opešal. Previdel sem jih devet, dva pa sem dejal v sv. olje. To je tem huje, ker ne razsajajo samo osepnice, ampak tudi tifus. Spočetka kosila je smrt le bolj otroke, potem prišle so na vrsto dekleta in umrl je za osepnicami tudi 83letni starček Anton Jaške, bivši oskrbnik v Zavrhu. — Obhajati grem vsaki dan po dvakrat ali trikrat; ta mesec že 22krat, meseca decembra pa 28krat. Do Božiča je bilo še dobro, ali sedaj — po snegu — pa po tacihi potih, kakor so pri nas — je težava.“

S Studenca, 17. januarija. Ravno kar se tožno razlegajo svetoduški zvonovi k pogrebu vrliga duš-

nega pastirja g. Josipa Merjašiča. Zdi se mi umestno, povedati mnogim prijateljem in soščcem rajncega kaj več o njegovi prezgodnji smrti. O njem se lahko reče, da je bil kot žrtva nalezljivi bolezni med izpolnjevanjem dolžnosti svojega vzvišenega poklica. Pri obiskovanju kozavih bolnikov se je bil prej tako krepki in zdravi gospod močno prehladil in zraven še kože dobil. Ali preveč je bil zdaj pozabil na sebe. Ko je zopet došel klic do njega, nesti zadnjo popotnico bolniku, podal se je vže ves slab in tudi kozav na pot, tako, da so ga morali pripeljati nazaj. Vlegel se je zadnjikrat, in ko mu je vedno slabše prihajalo, pokliče 12. t. m. svojega soseda, čast. gosp. M. Lavriča, župnika s Studenca, da ga je previdel. Ves udac v božjo voljo, pravil je, da bode gotovo še tisto noč umrl, vendar je Bogu dopadlo, poklicati ga v večnost še le v torek ob polu jednajsti uri dopoludné v najlepši dobi njegovega življenja.

Tako je zapustil zopet izvrsten delavec vinograd Gospodov, o katerem se lahko reče, da je bil ljub Bogu in ljudem. Ni mu bilo torej dano, mnogo let delovati v svojem poklicu, a bil je mož ta čas na svojem mestu.

Rajniki gospod Jože bil je rojen v Pirničah, smledniške fare, na Gorenjskem. Pred štirimi leti prišel je za farnega oskrbnika k sv. Duhu. Tukaj si je pridobil s svojim blagim in mirnim značajem redko ljubezen in spoštovanje ne le pri svojih farmanih, temveč pri vseh drugih nižjih in višjih, ki so ga poblížje poznali. Ni imel sovražnika in ga tudi imeti ni mogel. Ves vnet za svoj poklic, bil je vedno zanesljiv narodnjak, plemenit značaj, prijazen in ljubeznjiv družabnik, in povse usmiljenega in jako dobrega srca.

Zares, kdor je rajncega poznal, vsak se mora pritožiti: „Škoda ga je!“ A zdaj pa recimo: „Bog mu daj večni mir in pokoj!“ G.

Z Dunaja, 17. januarija. Četrtrič v letošnji sezoni zboroval je slovenski klub na Dunaji 12. t. m. Mnogo zbralo se je zopet Slovencev na Dunaji bivajočih, a tudi češki pisatelj g. Hovorka obiskal je klub ta večer.

Ker g. predsedniku Navratilu ni bilo mogoče priti, bil je predsednik zadnjemu večeru gosp. Josip Ciperle. Ta pozdravi najprvo došlece, med kojimi omeni posebej gospode: Stritarja, Šukljeja, Poznika, Hovorko, Bavdeka in Koželja, ter dá potem besedo g. prof. Šukljeju, da čita svoje berilo: „O borzi in o borzni trgovini“. Naj navedem tu v kratkih potezah vsebino tega prezanimivega berila:

„Kolikrat želel sem si — tako začena gospod profesor — da stopim v tisto ošabno poslopje na dunajskem „Schottenringu“, gledat, kako se obrati izvoljeni izraelski rod krog zlatega teleta.“ — Izpolnila se mu je želja. Bil je izvoljen v odsek za borzni davek, in kot ud tega odseka podal se je na borzo. Tajnik borze spremil ga je v mogočno borzno dvorano. Natančno opisuje potem nje velikost, nje preprosto opravo in preide potem k popisovanju tega, kar se godi v nji. Po dvorani vidiš stopati celo tropo židov, po obleki zanemarjenih, pravih nemaščev in postopačev. To je tako zvana kulisa. Ta se deli pa zopet na več skupin, tako imenovanih „Krätzel“. Kulisir prodaja takoj, kar je kupil, in v tem loči se od tako zvanih hausirjev in baisirjev. Prvi izmed teh dveh kupuje akcije menéč, da jih bode pozneje prodal za dobiček; in drugi jih prodaja menéč, da jih kupi pozneje boljši kup. — Brzjav vpliva močno na borzo. Vedno čuje se čitati kak telegram, vsled kojega padajo ali poskočijo kurzi. Ali v dvorano ne prihaje telegrafski sluga. Precej pri nekem stranskem vhodu kar iztrgavajo mu iz rok tako zvani galopini telegrame ter jih prinašajo v diru svojim gospodom v dvorano. Ti dajo zopet kar na kratko povelja svojim agentom, in ti idejo zopet jadrno kupovat ali prodajat. Vsak teh gleda, da ga ne prehiti kdo drugi. Kajti čem več jih prodaje ta ali oni papir, tem manjša postaja njega vrednost.

Akoravno se javljajo dandanes po brzjavu borzni kurzi jako naglo na vse strani, vendar se prigodi, da je ta ali oni mejnarodni efekt notiran po raznih borzah različno. Odstraniti to nedostanost, to je nalog „arbitraži“. Ako so na pr. te ali one akcije v Berlinu dražje, nego na Dunaji, precej se pokupijo tu in se tudi po kompanjonih prodadó tam. Toda v borzni dvorani ne izplačuje se nič. To vrši se zopet v tako zvanem „aranžmábiró“ vsak torek in petek. Ne izplačuje se cela

svota, ampak sama diferenca med prodanimi in kupljenimi papirji. Kdor ne more izplačati te difference, postane insolventen. Njegovo ime nabíje se na črno desko. Nekoč naznanjal je zvonec, da je postal ta ali oni insolventen. Meseca maja leta 1873 pel je ta zvonec nekov dan 110krat. Zdaj ga ni več. Konečno stavi gosp. čitatelj vprašanje: „Je-li opravičena borza z narodno-gospodarskega stališča?“ Nekateri pritrjajo temu, drugi pa zopet zanikavajo. Državni poslanec dr. Neu wirth opisal je vso odurno korupeijo dunajske borze, isto tako spisal je Schöffle veliko studijo o tej borzi. Po mislih gosp. čitatelja potrebna je borza le zadolženim državam in delniškim društvom, ki bi ne mogla izpečati drugače svojih rent.

Burna pohvala vdeležencev tega večera sledila je temu govoru. Gosp. Ciperle zahvali se potem gosp. čitatelju za to temeljito in izvrstno berilo. G. Pukl napija potem g. prof. Šukljeju opisujoč in hvaleč njegovo zanimanje za slovenski klub. Zahvaljujoč se za to napitnico povdarja na to g. profesor važnost slovenskega kluba, kojemu želi vesele bodočnosti. Gosp. Ciperle napija češkemu pisatelju g. Hovorki, in ta akademični mladini slovenski, ki je bila vrlo zastopana pri zadnjem klubovem večeru. Gosp. vitez Bleiweis zahvali se mu za to.

Konečno omenjati mi je še dveh veselih dogodkov tega večera. Gospoda Bavdek in Koželj pristopila sta kot ustanovnika podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji. Srčna jima zahvala, in Bog daj jima še mnogo naslednikov!

Prihodnji klubov večer bode 9. februarija. Čital bode g. dr. Štrekelj.

Dnevne novice.

(Odbor za dr. Bleiweisov spomenik) ima 24. t. m. ob 7. uri zvečer v gorenjih prostorih tukajšnje čitalnice sejo, v kateri bode poročal o dosedanem vspehu in pretresal vprašanje, kako bi bilo najhitreje mogoče doseči lepi namen in očetu naroda slovenskega postaviti dostojen spomenik.

(Požar.) Nocoj je pogorela vas Hrastje pri Sv. Petru na Notranjskem. Vas šteje 11 hiš. števil.; pogorelo je desetim gospodarjem. Kolikor je bilo našemu dopisniku danes zjutraj znano, zgorela sta dva otroka, več goveje živine, ovac in prešičev. Ogenj se je nekda zatrosil od stroja reškega vlaka ob 12. uri po noči. — Drugi dopisnik nam poroča danes: Včeraj in danes je silovita burja, zlasti po noči grozovito razsajala. Med 11. in 12. uro je prišel zadnji vlak z Reke. Burja je zanesla iz vlakovega stroja iskre v poslopje posestnika Karbe v vasi Hrastje pod železniško progo poleg postaje šentpeterske in nastal je požar. Ob polunoči je začelo goreti in v trenutku je bila vsa vas v ognju. Desetim posestnikom so pogorela vsa poslopja z živim. Posestniku Karbi ste zgoreli dve deklici, jedna stara 13 in druga 3 leta, četrto ovac in dva prešiča. Bolno ženo je gospodar z veliko težo izvelkel iz ognja. Vendar je tudi žena tako opečena, da je bila tekom noči prevedena s sv. zakramenti in ni upanja, da bi ozdravela. Drugemu posestniku je zgorelo četrto goveje živine in 8 ovac. Vsa s slamo krita poslopja so zgorela, le nekaj z opeko kritih je ostalo. Ko se je pred leti gradila železnica proti Reki, ugovarjali so posestniki omenjene vasi. Povdarjali so, da so njihova posestva v nevarnosti zaradi ognja, in zahtevali so od južne železnice podpore, da bi svoja poslopja pokrili z opeko in se tako zavarovali proti ognju. A prošnja jim je bila odbita. Akoravno so bili posestniki zavarovani, vendar so v veliki sili, ker jim je zgorel ves živž sedaj v najhujši zimi.

(Občinski odbor v Medvodah) je v seji dné 17. t. m. imenoval častnima občanom gospoda Simona Žužka, župnika v Vodichah, in gosp. Josipa Gorupa, veletržca na Reki.

(Občinski odbor v Dobrunjah) je v seji dné 15. t. m. imenoval častnim članom gosp. okrajnega glavarja J. Mahkota.

(Zadušna sv. maša) za umrlo baronico Ano Lazarini, rojeno grofico Brandis, bode jutri dné 19. t. m. ob 10. uri v stolni cerkvi ljubljanski.

(Za slovensko šolo) sklenila je potrebne korake tudi občina Št. Rupert v laškem okraji ter je dotične vloge vže odposlala na deželni šolski svet in naučno ministerstvo.

(Osnovni shod pomočnih uradnikov ljubljanskih), ki se je vršil včeraj večer v prostorih Štrukljeve gostilne, bil je povsem dobro obiskan. Vdeleženci — katerih je bilo okolu trideset — sledili so

kaj pazljivo posameznim točkam, ki so bile na dnevnem redu. — Po krepkem nagovoru in pozdravu predsednikovem sledilo je branje potrjenih društvenih pravil, a temu volitev odbora. V odbor „Podpornega in bojniškega društva pomočnih uradnikov za Kranjsko“ voljeni so naslednji gospodje: Anton Gutnik (načelnik), Alojzij Merlak (namestnik), Albert Sežun (tajnik), Jakob Androjna (blagajnik); odborniki pa gg.: G. Eržen, Oton Pelan in A. Raminger. Kot pregledniki računov itd. izbrani so bili per acclamationem gg. J. Lampič, Iv. Rakovec in F. Strajnar. Imena teh gospodov so porok, da je društvo v odboru vsestransko dobro zastopano, in da bode brez dvoma bolj in bolj dosegalo svoj važni namen! — Do sedaj šteje društvo 25 udov stanujočih v Ljubljani.

(Umrli) je včeraj ob 1/2 7. uri zjutraj čast. g. Peter Teran, župnik pri Stari Cerkvi na Kočevskem, star 67 let. Pogreb bode jutri ob 10. uri dopoldne. N. v m. p.!

(Pisateljskega društva) zabavni večer bode jutri ob 8. uri v čitalnici. Predsedoval bode gosp. Fr. Drenik.

(Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradci) poslala nam je osmo poročilo o njenem delovanju in stanju. Predsednik in blagajnik je gospod dr. Gregor Krek, vseučilišni profesor; njegov namestnik gosp. dr. H. Bidermann, vseučilišni profesor; tajnik g. Bogomil Krek; odborniki gospodje: Josip Kotnik, Peter DeFranceschi, Anton Šifrer, Filip Gorup in Dragotin Presker; namestniki gospodje: Hugon Kartin, Alojzij Braunseis in Val. Korun. Dohodkov je imela zaloga 1175 gld. 91 kr., stroškov pa 1036 gld. 68 kr. Glavnica je v minolem akademskem letu narastla od 6700 gld. na 7200 gld. nominalne vrednosti. Prošenj je bilo vloženih 87, jedna je bila odbita, ostalim se je dovolilo 607 gld. Podpiranih je bilo 16 slovenskih vseučiliščnikov, in sicer 9 pravnikov, 4 medicinci in 3 modroslovci. V predgovoru pravi odbor: „Z velikim veseljem nas navdaja svetla prikazen, da dobiva naš zavod od leta do leta več prijateljev in s tem več novčanih pripomočkov za vzvišeno svoje delovanje. Ne le da so mu skoro vsi dosednji preblagi dobrotniki ostali zvesti ter mu visoki deželni zbor kranjski in štajerski redno naklanjata podpore, stopile so tudi vže nekatere „posojilnice“ v kolo podpornikov ter si zaslužile s svojo izredno darežljivostjo globoko hvaležnost naše vseučilišne mladeži. Slava in hvala jim, kakor vsem drugim dobrotnikom, ki blagodušno podpirajo naš tudi v narodnem oziru važni zavod. Akoprem pa nas dosednji vspehi osrečujejo in osrčujejo, vendar nas tudi nekaj teži vže več let in mora na dan. Društvo je do zdaj vže razdelilo nad 5000 gld. med uboge in podpore vredne naše vseučiliščnike in podpore vživalo je nad 150 dijakov, ali razven vse časti in hvale vredne petorice med njimi ni vsem drugim niti jedenkrat prišlo na misel, da bi se s kakim, bodisi še tako skromnim darom spomnili zavoda, ki jim je svoje dni drage volje delil podpore, kolikoršne je le zmogel. In vendar je med njimi lepo število odvetnikov, beležnikov, profesorjev, zdravnikov, ter upravnih in sodnijskih uradnikov, katerim bi vsaj z večine kakova drobna vsotica ne hodila pretrdo, vžlasti ako tudi pomislijo, da bode koristila zgolj mladim njihovim sorojakom, ki so pomoči prav tako ali morda še bolj potrebni, kakor so je nekdanj bili oni sami. Gospoda častita! pokazite dejanjski, da med Slovenci hvaležnost ni prazen zvok, in postanite iz nekdanjih podpirancev sedanji podporniki našega društva. Tudi najmanjši dar sprejet bode hvaležno ter ob jednom tudi z zadoščenjem in radostjo, kajti porok nam bode, da je prijazna naša beseda našla prijazen odziv.

(Nesreča.) Pri parnih žagah blizu Pragerskega se je razlila vrela voda in je dva delavca tako oparila, da je eden že umrl, drugi pa je nevarno bolan. Kdo je kriv nesreče, ni še znano.

(V Mozirji) je zopet župan g. A. Goričar, c. kr. poštar; svetovalci pa Jože Fužir iz Trnovč, J. Hlačun z Lepe njive, M. Lipold in J. Tribuč iz Mozirja.

(Osepnice.) Pri sv. Marjeti niže Ptuja razsajajo osepnice; c. kr. okrajno glavarstvo je prepovedalo shode ljudi in šolo zaprlo.

(V Medvodah) je cesta s kolodvora do državne ceste v tako slabem stanju, da se udara ljudem in živali. V šestih letih je bila nekda posuta le trikrat, akoravno se spelja mnogo blaga s kolodvora. Cestni

odbor je že zdavnaj vložil prošnjo na dotično oblastvo, da bi se cesta popravila, a odgovora še vedno ni. Ali bi se ne mogla pritegniti k troškom za to cesto tudi ondota papirnica, ki cesto največ potrebuje?

(Pasji kontumac) Mestni magistrat je ukazal pasji kontumac v Ilovi, Havptmanci in Črnavci.

(Vabilo) k veselici, ki jo priredi „Učiteljsko društvo za postojnski okraj“ v sredo 23. jan. t. l. v prostorih čitalnice postojnske. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za neude 1 gld. Vspored: 1. Eisenhut: „Ustaj rode“, moški zbor pod vodstvom društvenega pevovodje g. F. Kete-ja. — 2. Stritar: „Preširnova oporoka“, deklamuje gđ. Praprotnik-ova. — 3. F. S. Vilhar: „Mornar“, samospjev; poje g. Dragotin Česnik, spremlja na glasovirji g. A. Perné. — 4. A. Nedved: „Moja rožica“, četverošpjev s samospjevom za bariton; pojó gg.: L. Punčuh, Fr. Punčuh, Dragotin Česnik, Andrej Perné. — 5. G. Belly, V. Eržen: „Štampilhar mlajši.“ Gluma s petjem v jednem dejanji. — 6. Loterija. — 7. Zabava.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Anton Fischer, župnik pri sv. Jederti nad Laškim trgovom, dobil je župnijo sv. Jakoba v Dolu. — Č. g. Ivan Kapler je premeščen z Ribnice v Selnico.

Raznoterosti.

— Trije vladarji. Pripoveduje se nastopna bajka: V jeseni 1884 sta prišla avstrijski cesar in saksonski kralj brez vsega spremstva in kot navadna loveca oblečena z lova na divje peteline v išelski okolici jako trudna s planin. Na poti srečata kmeta ter ga prosita, da smeta prisesti na itak prazni voz, kar jima kmet tudi prijazno dovoli. Moj pogovorom praša Nj. vel. avstrijski cesar kmeta: „Kaj menite, kdo je ta gospod tukaj? — Kmet: „Takov lovec, kakoršen ste Vi.“ — Cesar: „To ni navaden lovec, marveč je kralj saksonski.“ — Tega kmetič ne more razumeti ter prične z glavo majati. Tu poprime saksonski kralj besedo, rekoč: „In ali veste, kdo je pa ta-le gospod, moj tovariš?“ ter pokaže s prstom na cesarja. — „No, kdo neki; lovec je, kakoršni sploh dohajajo k nam ob tem času.“ — Kralj: „Moj lovski prijatelj, katerega danes vozite, ni nikdo drugi, ko Vaš deželni oče, cesar avstrijski.“ — „To je pa že preveč, kako se ta dva norčujeta“, misli si kmet ter porogljivo praša: „Ali pa veste, kdo sem jaz?“ — „Kdo pa?“ rečeta naenkrat oba vladarja. In veličastnim glasom jima odgovori kmet: „Jaz sem — šah perzijski.“ — Visoka gospoda sta se srčno smijala, in ž njima nič manj prebrisani voznik. Ta kmetov smeh pa se je premenil v grozo, ko je pripeljal svoja vladarska tovariša do odlične družbe — cesarskega spremstva — ki je udano in častljivo nagovarjalo oba loveca z „veličanstvi“. Vzlic dobri voznini — v žepu so mu zvenketali rumenjaki — je preplašeno pognal konjiča.

— Zgodovina nihilista. V zavodu za slepce v Sleglici blizu Berolina je gojenec, katerega glava je zagrnenjena po dnevi in po noči s kapuco. Nesrečnež, rodom Rus, spadal je nekdanj k družbi nihilistov in je bil po žrebanji določen k temu, da napade že umrlega cara Aleksandra II., kar pa ni hotel izvršiti in je zapadel s tem mašečevanju svojih sodrugov. Jednega večera bil je na ulici napaden, čutil je hudo bolečino v obličju in tema se je naredila pred njegovimi očmi. Nekdo mu je vrgel žvepleno kislino v obličje, katera mu ni samo izžgala oči, temveč uničila mu tudi meso do kosti in mu vrh tega tudi grlo tako poškočovala, da se mora nesrečnež celo življenje hraniti na umeten način. Njegovi sorodniki so ga dali prepeljati v bolnišnico onostran meje, kamor ga je spremljala njegova soproga, ki je iz imenitne grofovke rodbine petrograjske, katera mu doslej skrbno streže. Požrtvovalnost te gospje je toliko hvale vrednejša, ker je bila v dōbi, ko je postal nesrečnež žrtva nihilistov, samo zaročena ž njim. Stanje reveža postalo je tem hujše, ker je vlada zaplenila njegovo posestvo; toda z ozirom na grozno kazen, katera ga je z druge strani doletela, plačuje mu iz milosti po 80 rubljev na leto. Ostale troške morajo plačevati soproga in njegovi sorodniki.

— Iz Tridenta na južnem Tirolskem se piše dné 11. t. m.: Danes zjutraj smo videli pri nas jako redek prizor: naše mesto v globokem snegu. Napraviti smo morali gazove, da se je omogočil promet. Sedaj pridno dela požarna bramba s 100 delavci, da spravi iz mesta neljubega gosta.

— Prosjačenje v Rusiji. Ruska vlada namerava prosjačenje najprvo vrediti po mestih. Proti letnim 10 rubljev bo redarstvo razdeljevalo ploščevinaste tablice z napisom: „Tukaj je prosjačenje prepovedano.“ Kjer bo taka tablica nabita, beračiti ne bo smel nobeden prosjak, in če bo kaznovan, v ostalih hišah pa bo to dovoljeno. Z denarjem, ki se bo dobil na ta način, zidala bo vlada ubožne hiše ter v njih dajala delo in živež ubogim podanikom.

Telegrami.

Dunaj, 17. januarija. Princ Aleksander Battenberški bo prišel skoro gotovo začetkom prihodnjega tedna na Dunaj, da položi avstrijske ređe, katere je imel njegov nedavno umrli oče, v roke cesarju in se mu v imenu cele družine zahvali za gorko sočutje, izkazano povodom prinčeve smrti.

Budimpešta, 17. januarija. Uradni list objavlja, da je baški škof Petrović imenovan za opravitelja karlovske grško-iztočno-srbske metropolije.

Bruselj, 17. januarija. Neposrednja poročila iz gradú Loa pravijo, da smatrajo zdravniki navstalo olajšanje v kraljevi boleznii za znak bližnje smrti.

Umrli so:

16. januarija. Karol Pucher, poslovođa, 75 let, Florijanske ulice št. 27, srčna hiba.

Tuji.

16. januarija.

Pri *Stattu*: Faber, trgovec, iz Gorice. — Klein, potovalec, z Dunaja.

Pri *Stonu*: S. Humel z Dunaja. — Schik, potovalec, iz Brna.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17.	7. u. zjut.	740.3	-1.8	sl. zap.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	731.3	1.8	sl. svzh.	"	
	9. u. zveč.	743.8	0.2	"	"	

Srednja temperatura 0-1° C., za 2-2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 35 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	83 " 15 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 60 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	883 " " "
Kreditne akcije	311 " 30 "
London	120 " 65 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	9 " 53 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemske marke	59 " 12 1/2 "

Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnatе barve v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najlneje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenilke na zahtevanje.

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganji, koliki, prehlajenji želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodeci), želodčnem krču, zaprtju, preobloženji želodeca z jedili ali pijacami, boleznih vsled glist, boleznih na vrtnici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady, Kromžir** (na Moravskem).

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kromžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baccareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj: lek. J. Blažek. (48)